

е плакал Юда при кръста Христов” - 63); толерантността към другите етноси; щадящата грижа за обикновените хора (“... той искаше да жертва себе си за народа, а не да жертва народа за някакви свои опити” (64); тоталното отричане от правото на личен живот, пълното отдаване на делото, на “оная мъжка работа, в която се забрави дотам, че умря целомъдрен” (64). При това матричната повторителност строго спазва вътрешната йерархизация на ценностите в биографичния разказ. В свръхпозиция отново е съхраненото лично слово на героя, чиято функционалност е многостепенна. Като осъзмерява наративното, то поема доказателствената роля на фактологичното от “историко-генетичния метод” и проектира митологемното звено - “единство на думи и дела”. Подложено на фина стилистична операция, то също е приплъзнато към сентенцията и афоризма: “Аз не искам въстание с хора, които ще ме напуснат при първата несполука; аз искам революция с граждани... или ще водим говеда на салхана” (45); “В жертвата не може и не трябва да има степен.” “Ако ценим хорските мнения, пак можем да бъдем спокойни; - много са човешките аршини за пътно и безпътно!” (33) “Ще бъдете много наивни, ако вярвате на думите ни - гледайте делата ни” (64).

В самия акт на помненето на това слово вече властва митологемната означеност, то е словото, което не само в семантиката, а и във функционалността си проектира тъждественост. То е просто, ясно и искрено; едновременно прозрачно (“всички го разбираха”) и демиургично, раждащо слово, което прави битие и въвлича и другите в отговорността за творението му (“и всички се въодушевяваха, и всички заставаха на постове си с несъкрушима вяра в своето дело” (55). Като ехо отеква Захариевото “... всяка дума поразявала присъстващите, които започвали да благоговееят като пред свръхестествена сила”¹⁵, но и Вазовото “И семето чудно падаше в сърцата// и бързо растеше за жътва богата”. Пренапрегната, пружината на националната метафорика ще продължи да освобождава старите познати думи в обичайните им употреби, ще изтласква назад, към първословото на самоизписващия се мит: “... времето е в нас и ний сме

15. Цит. съч., с. 67.